

УДК 77:004,4

РЕТУШУВАННЯ ЯК СПОСІБ ПОКРАЩЕННЯ ВІЗУАЛЬНОГО СПРИЙНЯТТЯ ФОТОЗОБРАЖЕНЬ

Студ. О.В. Терешина, гр. БДф-14
Науковий керівник доц. Р.В. Хиневич
Київський національний університет технологій та дизайну

Метою дослідження є визначення ролі ретуші при оцінці готового фотографічного матеріалу, обґрунтування необхідності її використання, як засобу впливу на глядача.

Для досягнення поставленої мети, були визначені наступні **завдання**:

- з'ясувати, яких складових зображення торкається ретуш;
- дослідити психологію сприйняття візуальної інформації у напрямку фотографії та суміжних напрямках мистецтва;
- провести аналіз факторів, що допомагають краще запам'ятовувати та сприймати інформацію з точки зору споживача та роблять фото більш зрозумілим.

Об'єктом дослідження є процес психологічного сприйняття людиною фотоматеріалу, для отримання кінцевого варіанту якого були використані засоби комп'ютерної обробки фотознімку. **Предметом** дослідження є особливості виконання ретуші фотографій.

Методи та засоби дослідження. В даній роботі був проведений аналіз існуючих технологій у галузі ретуші фотознімку та аналіз джерел з психології сприйняття візуальної інформації.

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів. Набуло подальшого розвитку дослідження впливу різних факторів на сприйняття людиною візуальної інформації, зокрема фотографічного матеріалу. Значення ретуші фотознімку, як засобу, що покращує сприйняття ідеї фотознімку та має вплив на глядача, є маловивченим з наукової точки зору. Результати даної роботи є актуальними та мають практичне значення, так як сформульовані пропозиції роблять процес створення фотоматеріалу більш свідомим та логічно завершеним, допомагають розробити більш цікавий та місткий кінцевий продукт.

Результати дослідження. Аналіз існуючих технологій показав, що ретуш підкреслює змістовність, збільшує привабливість фотознімку. Вибір стилістики ретуші базується на певних естетичних та психологічних особливостях сприйняття людиною зображення, а також залежить від мети, заради якої був створений знімок.

До складових процесу ретуші фотографій відносяться: видалення зайвих деталей, корекція кольорів та контрасту, кадрування, фотомонтаж, застосування спеціальних ефектів.

Зайві елементи доволі часто роблять фотографію складнішою для її швидкого сприйняття, що не завжди є доречним. Це підтверджує закон Хіка [1]. Те, чому складнішу організацію людина розуміє гірше, пояснює гештальт-психологія: будь-яке зображення в візуальних стимулах має тенденцію сприйматися так, щоб результуюча структура була настільки простою, наскільки це дозволяють обставини в кожному конкретному випадку. Отже людина завжди шукає найпростіші шляхи для сприйняття [3]. Саме тому портрет без зайвих елементів сприймається краще (рис.1).

Колір впливає на людину на підсвідомому рівні. Правильне його використання дає можливість впливати на глядача, звертаючись до його емоцій. У 2011 р. Томас Санок і Ноа Сулман провели експеримент з метою вивчення: як сполучуваність кольорів впливає на короткочасну пам'ять. У результаті були встановлені наступні

закономірності: люди краще запам'ятовують палітри, в яких кольори поєднуються між собою; використання поєднання не більше трьох кольорів; контраст кольорів впливає на те, наскільки добре людина пам'ятає колірну схему [1].

Рисунок 1- Приклад ретуші знімку (Автор фото: Валерія Ліпіна, ретуш: Олена Терешина)

При підборі кольору розглядають такі чинники: доречність, значення, естетика. Доречність кольорів фотографії зумовлює необхідність пам'ятати про мету фотографії. Наприклад, більшість надає перевагу блакитному, ніж коричневому. Але при купівлі стола, буде обрано коричневий як більш доречний.

Використовуючи конкретний колір необхідно пам'ятати те, як людина його сприймає. Наприклад, червоний - це колір рішучих дій, збентеження, він привертає увагу [2]. Тому його краще використовувати для підкреслення ключових фігур знімку. Проте, обираючи для ретуші конкретні кольори не можна ігнорувати естетику. Зрештою, готова фотографія має бути перш за все привабливою.

Девід Кармель, Міхаель Аркаро, Сабін Кастнер і Урі Хассон провели експеримент, результати якого дають можливість вважати, що маніпулювання контрастом призводить до того, що сильний стимул є домінантним більшість часу. Це засвідчує, необхідність виділяти головні елементи фото за допомогою контрасту [1].

Ще однією складовою ретуші є кадрування. Користуючись ним, необхідно розуміти, на чому глядач має акцентувати свою увагу. Так, Майкл Фріман стверджує, що привабливість розміщення головного об'єкта в кадрі багато в чому залежить від його розміру [4].

Завершуваними складовими ретуші знімку є монтаж та застосування ефектів, що допомагають фотохудожникам створити ілюзію речей, які ніколи не змогли б трапитися у реальному житті.

Висновки. Ретуш зображення є важливою складовою фотознімку. Вона допомагає зосередитися на головних об'єктах, підсвідомо схиляє людину до певного настрою та відношенню стосовно фотографії, робить головні об'єкти більш помітними, а допоміжні відводить на другий план, застосовується, щоб створити речі, які неможливо спостерігати у реальному житті.

Ключові слова: ретуш, фотографія, психологія сприйняття, кольорокорекція, фотомонтаж.

ЛІТЕРАТУРА:

1. 5 психологических исследований по восприятию визуальной информации [Електронний ресурс]. – 2015. – Режим доступу до ресурсу: <https://lpgenerator.ru/blog/2015/12/18/5-psihologicheskikh-issledovaniy-po-voispriyatiyu-vizualnoj-informacii>.
2. Браэм, Г. Психология цвета / Г. Браэм. — Москва: АСТ:Астрель, 2009. — 158с.
3. Зейгарник А. Мифология композиции в фотографии [Електронний ресурс] / А. Зейгарник // Издательские решения. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: <http://zeigarnik.ru/book/zeigarnik.pdf>.
4. Фриман М. 101 секрет цифровой фотографии / М. Фриман. – Москва: Эксмо, 2011. – 176с.